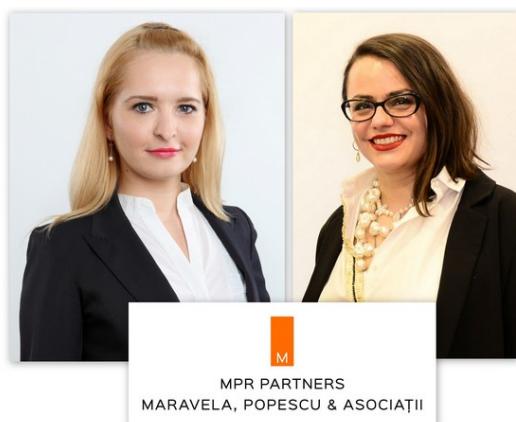

Proiectul de lege privind tehnologia 5G, puternic criticat atât de autoritățile publice, cât și de actorii din mediul privat

Proiectul de lege privind adoptarea unor măsuri referitoare la infrastructuri informatice și de comunicații de interes național și condițiile implementării rețelelor 5G („Proiectul de Lege 5G”)¹, inițiat de către fostul Minister al Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor („MTIC”)², a fost supus unei noi serii de avizări din partea autorităților publice relevante, ca parte a procesului legislativ.

Chiar dacă avizele formale au fost emise, numeroase autorități, cum ar fi Ministerul Justiției³, Consiliul Concurenței⁴, Consiliul Economic și Social⁵ și Consiliul Legislativ⁶ au făcut observații critice cu privire la aspecte esențiale care par să fi fost complet ignorate de inițiatorii Proiectului de Lege 5G.

Aceste autorități au semnalat, în unanimitate, ca Proiectul de Lege 5G nu a luat în considerare prevederile Setului Comun de Instrumente 5G al UE⁷. Această observație derivă din cel puțin două elemente, și anume:

• lipsa unor criterii tehnice și obiective; și

• lipsa unei clasificări adecvate a componentelor rețelei în active critice și non-critice.

Aceste probleme sunt prezentate pe scurt mai jos, alături de unele considerații cu privire la posibili pași de urmat.

1. Lipsa unor criterii tehnice

Alături de autoritățile menționate mai sus, atât furnizorii de rețele de comunicații electronice, cât și producătorii de echipamente au subliniat importanța, în ceea ce privește Proiectul de Lege 5G⁸, a respectării Setului Comun de Instrumente 5G al UE privind realizarea unei evaluări coordonate cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, pe baza unor criterii clare de natură tehnică.

Pare astfel să existe un consens între, pe de o parte, actorii relevanți din mediul privat și, pe de altă parte, autoritățile publice relevante, cu privire la necesitatea modificării Proiectului de Lege 5G în vederea includerii unor criterii de evaluare obiective și tehnice, în conformitate cu abordarea susținută de Uniunea Europeană prin intermediul Setului Comun de instrumente 5G al UE.

Cu toate acestea, prin redepunerea spre avizare a unui text identic cu proiectul inițial, fostul MTIC a ignorat cu desăvârșire nu doar comentariile și propunerile primite în cadrul procesului de consultare publică, ci și (i) avizul emis anterior de Ministerul Justiției prin scrisoarea 2/88892/2020 din 15 octombrie 2020, (ii) observațiile prezentate de Consiliul Concurenței prin adresele din 27 august 2020 și 20 octombrie 2020 și (iii) observațiile prezentate de Consiliul Economic și Social la data de 22 octombrie 2020.

Aceste observații au fost reiterate în cele mai recente avize emise de către aceste autorități. Mai mult, la rândul său, Consiliul Legislativ (care, într-o primă fază, nu a furnizat comentarii pe fondul Proiectului de Lege 5G) a subliniat în ultimul său aviz necesitatea de a respecta Setul Comun de Instrumente 5G al UE și a criticat Proiectul de Lege 5G pentru lipsa unor criterii obiective, necesare și proporționale, subliniind, în mod expres, faptul că este în acord cu opiniile exprimate de Consiliul Concurenței sub acest aspect.

Așa cum au subliniat atât Ministerul Justiției, cât și Consiliul Legislativ, astfel de criterii sunt necesare, printre altele, pentru a garanta că instanțele judecătorești vor putea exercita un control efectiv asupra legalității procesului de autorizare.

2. Clasificarea diferențiată a activelor de rețea în critice și non-critice

Setul Comun de Instrumente 5G al UE face distincție între active de rețea critice și non-critice. Aceasta clasificare se justifică prin aceea că, în situația compromiterii altor componente decât cele ale rețelei centrale, impactul ar fi minim sau inexistent.

Consiliul Concurenței și-a exprimat îngrijorarea cu privire la faptul că implementarea Proiectului de Lege 5G în forma sa actuală, ar afecta concurența pe piața în mod negativ. În conformitate cu Setul Comun de Instrumente 5G al UE, Consiliul Concurenței a propus ca echipamentul să fie clasificat în funcție de natură și importanța sa (strategic/actual, utilizat în rețeaua centrală, echipamente de emisie-recepție radio, cabluri, interfețe, echipamente de rețea pasive sau active).

Potrivit Consiliului Concurenței, întrucât, pe de o parte, Proiectul de Lege 5G nu face nicio distincție între tipuri de echipamente, iar pe de altă parte autorizarea privește producătorii iar nu echipamentele produse de aceștia, se creează necesitatea înlocuirii complete a tuturor echipamentelor livrate de un producător neautorizat. Cu toate acestea, în practică, o bună parte a componentelor ar prezenta riscuri minime sau chiar inexistente.

3. Un proiect de lege cu un viitor incert

Având în vedere criticile importante aduse actualei forme a Proiectului de Lege 5G atât de către actorii din mediul public, cât și din mediul privat, ne putem aștepta în mod rezonabil ca, atunci când se va discuta adoptarea Proiectului de Lege 5G în vederea trimiterii acestuia către Parlament, Guvernul să acorde atenția cuvenită îngrijorărilor majore exprimate de Ministerul Justiției, Consiliul Concurenței, Consiliul Economic și Social și Consiliul Legislativ, precum și celor exprimate de diverși actori interesați în cadrul consultărilor publice.

De asemenea, este rezonabil de presupus că Guvernul va acorda atenția cuvenită atât concluziilor Consiliului European⁹, care a îndemnat statele membre să valorifice la maximum Setul Comun de Instrumente 5G al UE (și, în special, să aplice restricții numai pentru activele-cheie definite ca fiind critice și sensibile în cadrul evaluărilor coordonate ale riscurilor la nivelul Uniunii Europene), precum și setului comun de instrumente al Uniunii Europene privind cele mai bune practici pentru stimularea conectivității („**Setul de Instrumente privind Conectivitatea**”).

Setul de Instrumente privind Conectivitatea este un raport privind cele mai bune practici, respectiv acele practici pe care statele membre le considera cele mai eficiente în ceea ce privește instalarea rețelelor fixe și mobile de foarte mare capacitate, inclusiv 5G. În cadrul acestuia, Comisia Europeană, împreună cu statele membre, recunosc costul ridicat al dezvoltării rețelelor 5G, cautând soluții pentru sprijinirea furnizorilor de rețele de comunicații electronice în eforturile lor de implementare a rețelelor 5G.

De aceea, orice restricții disproporționate sau necesare (precum cele cuprinse de actuala formă a Proiectului de Lege 5G), care vor avea drept consecință creșterea costurilor cu dezvoltarea rețelelor pentru furnizorii de rețele de comunicații electronice, vor fi nu numai contrare legii române și dreptului Uniunii Europene, dar și bunelor practici ale Uniunii Europene în materia dezvoltării rețelelor de telecomunicații.

Având în vedere cele de mai sus, pare nerezonabil să ne așteptăm ca Guvernul să adopte Proiectul de Lege 5G în forma propusă și să îl trimită ca atare Parlamentului României. O abordare rezonabilă ar necesita mai degrabă o revizuire majoră a proiectului de act normativ, pentru a lua în considerare punctele de vedere rezonabile ale actorilor interesați din sectorul public și privat, precum și pentru a respecta recomandările Uniunii Europene și cele mai bune practici în domeniu.

---

[1] Proiectul de Lege 5G a fost lansat în consultare publică în data de 4 august 2020 de către MTIC și ușor revizuit de către acesta din urmă în data de 2 septembrie 2020.

[2] Pe 30 decembrie 2020, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative („OUG nr. 212/2020”) a înființat Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării („MCID”) prin preluarea, printre altele, a activităților, personalului și a patrimoniului corespunzător domeniului comunicațiilor de la Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor (care a devenit Ministerul Transporturilor și al Infrastructurii).

[3] Documentul poate fi accesat aici: <https://www.ces.ro/newlib/PDF/proiecte/2020/Lege-retele-5G.pdf>. Ministerul Justiției a avizat din nou forma ușor revizuită a Proiectului de lege 5G, dar de data aceasta avizul nu a fost făcut public. Se poate presupune că Ministerul Justiției și-a menținut observațiile inițiale deoarece inițiatorul Proiectului de Lege 5G nu a ținut cont de acestea.

[4] Documentul poate fi accesat aici: <https://www.ces.ro/newlib/PDF/proiecte/2021/Lege-5G.pdf>.

[5] Documentele pot fi accesate aici: <https://www.ces.ro/newlib/PDF/avize/2020/Avize-Plen-CES-22-10-2020.pdf> și aici <https://www.ces.ro/newlib/PDF/avize/2021/Avize-Plen-CES-16-03-2021.pdf>.

[6] Documentul poate fi accesat aici: <http://86.105.216.122:83/MyUploadedDocs/2021/AvizeCL/0202.pdf>.

[7] Securitatea cibernetică a rețelelor de tip 5G: Setul comun de instrumente al Uniunii Europene pentru răspuns la riscuri („Setul Comun de Instrumente 5G al UE”).

[8] Măsurile tehnice includ măsuri menite să consolideze securitatea rețelelor și a echipamentelor 5G prin consolidarea securității tehnologiilor, proceselor, persoanelor și factorilor fizici.

[9] Sursa informației: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/10/02/european-council-conclusions-1-2-october-2020/>.